Memo

Datum: 9 november 2026
Onderwerp: Aanpak monitoring regio Amersfoort

De bereikbaarheid van de regio Amersfoort staat de komende jaren onder toenemende druk. De aanpassingen van A1/A28 Knooppunt Hoevelaken en A1/A30 Barneveld zijn uitgesteld, terwijl woningbouw, werklocatieontwikkeling en economische groei in de regio doorgaan. Hierdoor neemt de belasting van zowel het hoofdwegennet als het onderliggende wegennet verder toe. Tegelijkertijd bestaat behoefte aan een gezamenlijke en objectieve feitenbasis van het huidige functioneren van het hoofd- en onderliggend wegennet voor discussies over bereikbaarheid, ruimtelijke ontwikkeling, verkeersmanagement, mobiliteitsmaatregelen en de verdere uitwerking van het Toekomstperspectief HWN. De ervaringen met de Monitor Ring Utrecht laten zien dat gezamenlijke monitoring helpt om overheden vanuit dezelfde feiten naar bereikbaarheidsvraagstukken te laten kijken. De Programmaraad heeft daarom op 17 juli 2026 besloten om, naast de jaarlijkse actualisatie van de Monitor Ring Utrecht, te starten met een monitor voor het hoofdwegennet rondom Amersfoort en Hoevelaken.

Doel van de monitor
De monitor heeft als doel het jaarlijks inzicht geven in het functioneren van het hoofdwegennet in de regio Amersfoort (knooppunt Hoevelaken en A1/A30), de relatie met het regionale wegennet en de gevolgen voor bereikbaarheid, verstedelijking en economische ontwikkeling in de regio Amersfoort.

De monitor is nadrukkelijk geen beleids- of maatregelenstudie, maar moet inzicht geven in het huidige functioneren en knelpunten en trendmatige ontwikkeling daarvan. De monitor heeft drie functies:

1. Gezamenlijke feitenbasis
   Het creëren van één gedeeld beeld van de bereikbaarheid van de regio gebaseerd op metingen en objectieve data.
2. Trendmonitor
   Het zichtbaar maken van ontwikkelingen door de tijd. De regio groeit en ontwikkelt, net zoals het mobiliteitsgedrag. Met de monitor moet duidelijk worden welke veranderingen en trends gaande zijn. Nemen knelpunten toe- of af, is er verschuiving van verkeer en zijn effecten zichtbaar van ruimtelijke of andere ontwikkelingen? In een tweede fase is het wenselijk om ook de monitor Ring Utrecht en monitor regio Amersfoort in gezamenlijkheid te bekijken: welke trends en verschuivingen zijn zichtbaar binnen het huidige netwerk?
3. Ondersteuning van besluitvorming
   Het leveren van objectieve informatie voor:
   - U Ned;
   - MIRT-processen;
   - uitwerking Toekomstperspectief HWN;
   - regionale bereikbaarheidsagenda's;
   - ruimtelijke ontwikkelprogramma's.

Deze concept-aanpak is ter bespreking in het Strategieteam U Ned op 24 november. Daarna kunnen eventuele opmerkingen bij de aanpak verwerkt worden, zodat de aanpak kan worden vastgesteld tijdens het DO U Ned op 2 december en de benodigde inzet tijdig georganiseerd kan worden binnen

de desbetreffende organisaties. Agendering van het onderwerp in de Programmaraad U Ned is niet nodig, al kunnen de leden van de Programmaraad desgewenst wel geïnformeerd worden.

Voorgesteld besluit voor het Strategieteam
Het Strategieteam besluit:

1. in te stemmen met het starten van de jaarlijkse Monitor Hoofdwegennet Regio Amersfoort;
2. de monitor te gebruiken als gezamenlijke feitenbasis voor de regio;
3. een nulmeting uit te voeren over het jaar 2026;
4. *U Ned of provincie Utrecht* opdracht te geven hiervoor een projectorganisatie in te richten;
5. de eerste resultaten in 2027 aan de Programmaraad voor te leggen.

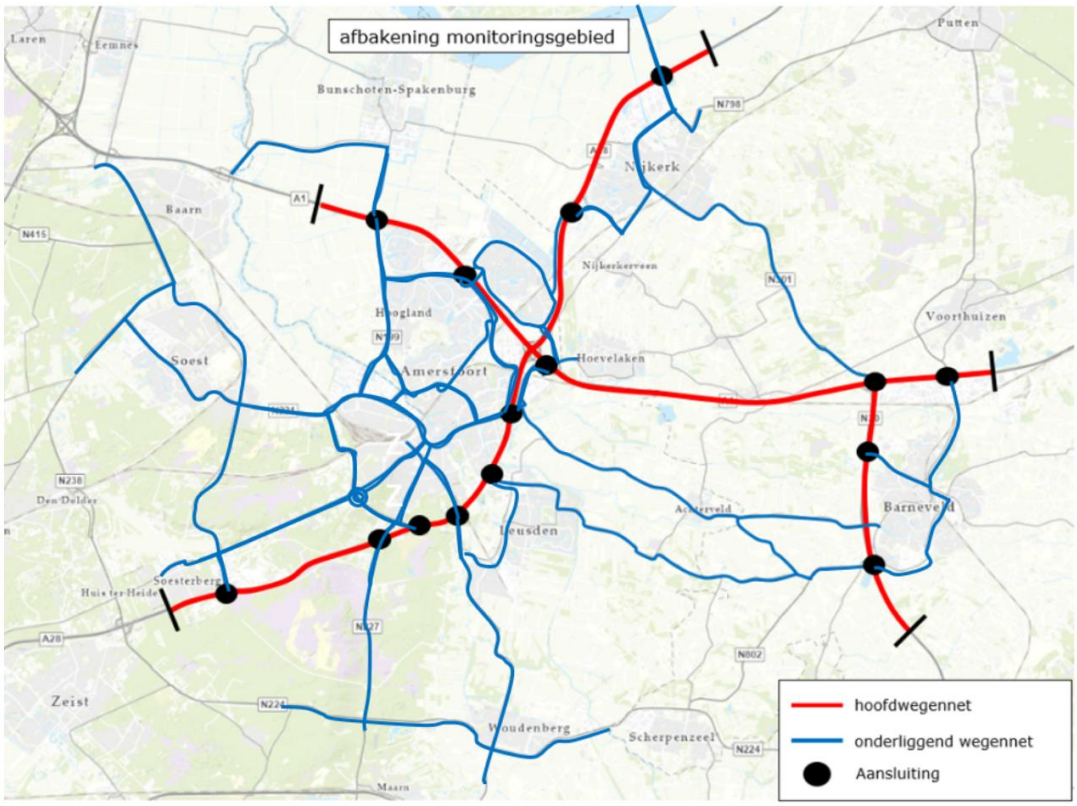
Kernboodschap: eerst gezamenlijk inzicht creëren in het functioneren van het netwerk rond Amersfoort, knooppunt Hoevelaken en A1/A30, daarna pas het gesprek voeren over eventuele maatregelen. Dat sluit aan bij de succesvolle aanpak die eerder voor de Monitor Ring Utrecht is gevolgd.

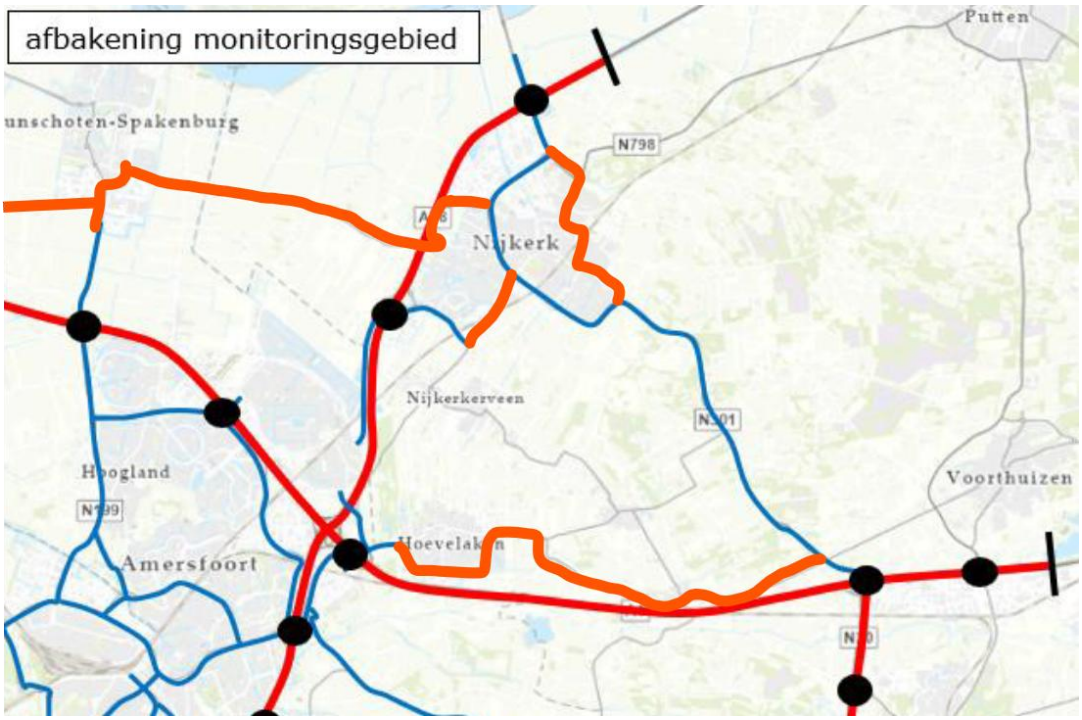
Centrale onderzoeksvragen
Hoe ontwikkelt het functioneren van het hoofdwegennet rond Amersfoort en Hoevelaken zich door de tijd, in samenhang met het regionale wegennet, en wat betekent dit voor de bereikbaarheid van gebieden en ruimtelijk-economische ontwikkelingen in de regio Amersfoort?

Deelvragen

1. Hoe ontwikkelen de verkeersprestatie, doorstroming, betrouwbaarheid en robuustheid van het hoofdwegennet zich per wegvak, rijrichting en tijdsperiode?
2. Op welke locaties en tijdstippen doen zich structurele knelpunten voor, wat is de omvang van deze knelpunten en hoe ontwikkelen zij zich?
3. Welke herkomst-bestemmingsstromen en voertuigcategorieën leveren de grootste bijdrage aan de belasting van de belangrijkste wegvakken en knooppunten?
4. Hoe hangen verkeersontwikkelingen en knelpunten op het hoofdwegennet en het regionale wegennet met elkaar samen, en waar zijn verschuivingen tussen beide netwerken zichtbaar?
5. Welke woon-, werk- en voorzieningengebieden zijn sterk afhankelijk van het hoofdwegennet, en hoe ontwikkelt hun bereikbaarheid zich?
6. Hoe ontwikkelen de vastgestelde bereikbaarheidsindicatoren zich ten opzichte van het basisjaar, voorgaande meetjaren en relevante referentiewaarden?
7. Welke samenhang is zichtbaar tussen ruimtelijke ontwikkelingen en veranderingen in verkeersstromen, netwerkbelasting en bereikbaarheid?

Afbakening gebiedsscope
[Deze twee kaarten worden nog samengevoegd en netjes opgemaakt]

afbakening monitoringsgebied
Laren
Eemnes
Bunschoten-Spakenburg
Putten
N798
Nijkerk
Baarn
A1
N415
Nijkerkerveen
N301
Hoogland
N199
Voorthuizen
Soest
Amersfoort
Hoevelaken
N237
N238
Den Dolder
Leusden
Barneveld
Huis ter Heide
A28
N227
N802
Zeist
N224
Woudenberg
Scherpenzeel
Maarn
hoofdwegennet
onderliggend wegennet
Aansluiting

afbakening monitoringsgebied
Putten
unschoten-Spakenburg
N798
Nijkerk
Nijkerkerveen
N301
Hoogland
N199
Voorthuizen
Amersfoort
Hoevelaken

De monitor richt zich op de volgende wegen:
Hoofdwegennet

- A1 oost-westcorridor;
- A28 noord-zuidcorridor;
- Knooppunt Hoevelaken;
- aansluiting A1-A30;
- Knooppunt Eemnes;
- aansluitingen Amersfoort-West & Noord;
- aansluitingen Vathorst & Nijkerk;
- aansluiting Hoevelaken;
- aansluitingen Maarn, Leusden-Zuid en Leusden.

Onderliggend wegennet
Naast de rijkswegen wordt het regionale netwerk betrokken dat direct samenhangt met het functioneren van het hoofdwegennet. Uitgangspunt is het RVM-netwerk aangevuld met:

- N199;
- Rondweg Noord;
- Rondweg Oost;
- Rondweg Zuid;
- Amsterdamseweg;
- Hogeweg;
- Bunschoterstraat;
- regionale ontsluitingsroutes van:
  - Amersfoort;
  - Leusden;
  - Nijkerk;
  - Hoevelaken;
  - Barneveld.
- N226;
- Rotonde N226/N224;
- N227;
- N234;
- N237;
- N301;
- N413;
- N806.

Raakvlakken
De voortgang op onderstaande projecten en processen kan van invloed zijn op het functioneren van het (hoofd)wegennet in de regio. Deze aanpak richt zich echter op het in beeld brengen van het huidige functioneren. Onderstaand overzicht is daarom vooral bedoeld om te duiden waar inhoudelijke samenhang zit. De raakvlakken zelf zijn niet van invloed op deze aanpak.

- MIRT-onderzoek en andere U Ned-programmalijnen
- Rijk-regioprojecten i.h.k.v. Draaiende Ringen
- Aanpassingen in het onderliggend wegennet
- Monitoringsdashboard RTT
- Ontwikkelingen van Defensie locaties

Andere dashboards
Er zijn al veel dashboards die momenteel worden ontwikkeld.

- Voor het Multimodaal Netwerk Kader wordt (samen met de provincie) op basis van verkeerslichten data de doorstroming inzichtelijk gemaakt voor voetgangers, fiets, bus en auto.
  - Hier wordt niet gekeken naar intensiteiten en bevat ook geen rijkswegen
- Amersfoort maakt een dashboard om intensiteiten inzichtelijk te maken voor auto, fiets en (mogelijk) OV. Dit gaat op basis van tijdelijke en vaste telpunten.
  - Hier wordt alleen gekeken naar intensiteiten en bevat ook geen rijkswegen
- In opdracht van het RTT (trekker provincie) wordt een inventarisatie gemaakt naar de mogelijkheden van een actuele intensiteiten kaart voor operationele verkeersmanagement doeleinden. Hierbij wordt gekeken naar zowel auto als OV.
  - Dit is nog een 'inventarisatie', hoe een evt. dashboard gemaakt moet worden volgt nog.
- Via DMI loopt een pilot project voor een stads-brede intensiteitenkaart op basis van vast telpunten en TomTom FCD
  - Wordt nu alleen voor de stad Amersfoort gemaakt en is nog een pilot project.

Bovengenoemde dashboards bevatten allen delen van de nu voorliggende vraag en kunnen deels als input dienen. Er is een kleine verkenning gedaan om te kijken welke van de bestaande dashboards zou kunnen worden opgewaardeerd tot een regionaal dashboard. Zie ook beslispunt 3.

Te monitoren indicatoren
Netwerkgebruik

- verkeersintensiteiten;
- spitsintensiteiten;
- intensiteit-capaciteitsverhouding;
- vrachtverkeer (eventueel incl. bereikbaarheid van bedrijventerreinen);
- verkeersgroei.

Doorstroming

- rijtijden;
- reistijdbetrouwbaarheid op nog vast te stellen trajecten;
- voertuigverliesuren;
- vertragingen;
- rijtijden OV op het gemonitorde netwerk (reizigersverliesuren).

Knelpunten

- filevorming;
- filekiemen;
- structurele vertragingen (frequentie);
- incidentgevoeligheid.

Verkeersstromen

- herkomst-bestemmingsrelaties;
- doorgaand verkeer;
- regionaal verkeer.
- sluipverkeer[1].

[1] Sluipverkeer is verkeer dat niet via de daarvoor bedoelde (hoofd)wegen rijdt om files en of drukte te vermijden.

Verkeersveiligheid HWN en OWN
- ongevallenconcentraties;
- locaties met verhoogd risico;
- hersteltijd na incidenten;
- ontwikkeling verkeersonveiligheid.

Gebiedsbereikbaarheid, speciale aandacht voor economische en ruimtelijke kerngebieden zoals:
- Vathorst;
- De Hoef;
- Calveen;
- Isselt;
- Wieken-Vinkenhoef;
- Binnenstad Amersfoort.

- Nijkerk
- Leusden
- Woudenberg
- Barneveld
- Bunschoten
- Soest
- Baarn
- Eemnes

Databronnen
Voor de monitor wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van reeds beschikbare gegevens. Beschikbare bronnen zijn onder andere:
- NDW;
  - Geldersverkeer;
- SHiVi;
- INWEVA;
- Floating Car Data;
  - TomTom Move;
  - Be-Mobile;
- gemeentelijke verkeerstellingen;
- provinciale verkeerstellingen;
- BRON-ongevallendatabase;
- VKO Randstad;
- ODiN/CBS-data.

Hierdoor kan worden gestart zonder omvangrijke aanvullende meetcampagnes.

Werkwijze
Bij de Monitor Ring Utrecht is gestart met stapsgewijze aanpak waarbij eerst inzicht wordt opgebouwd op basis van bestaande gegevens. Voor de monitor Regio Amersfoort voorzien we een zelfde werkwijze.
Stap 1
Vaststellen:
- scope;
- indicatoren;
- databronnen.

Stap 2
Verzamelen en ontsluiten van beschikbare data.
Stap 3
Uitwerken nulmeting 2026.
Stap 4
Bespreken resultaten met stakeholders.
Stap 5
Opstellen monitorrapport en advies voor vervolg.

Organisatie / Governance
Opdrachtgevers
Ter bespreking: U Ned of Provincie Utrecht (RDT RVT van het RTT)

Te betrekken stakeholders

- Rijkswaterstaat Midden-Nederland;
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland
- Provincie Utrecht;
- Provincie Gelderland;
- Gemeente Amersfoort;
- Gemeente Nijkerk;
- Gemeente Barneveld;
- Regio Amersfoort

Projectgroep
Een kleine ambtelijke projectgroep van verkeers- en mobiliteitsdeskundigen van de betrokken organisaties. Daarbij wordt aangesloten bij de ervaring en aanpak van de Monitor Ring Utrecht. Tot nu toe hebben meegedacht:

- Houda Kafi en Lesley Pluim (RWS MN)
- Erik Brave (PU)
- Falco de Jong en Peter Richters (GA)
- Wouter van Mierlo (GU)
- Tessa Beckman (RA)
- Overall projectleider: ?

Kosten
Pm

Planning

Stap	Periode
Vaststellen opdracht	Q4 2026
Inrichten projectgroep	Q4 2026
Verzamelen en ontsluiten data	Q1 2027
Uitwerken nulmeting	Q1-Q2 2027
Bespreken stakeholders	Q2 2027
Opleveren monitor	Q3 2027
Behandeling Programmaraad	Q3/Q4 2027